

Werkplan peuterarrangement Vinkel

Januari 2019

Joepie kinderopvang
Dorpstraat 16
5391AW Nuland

Voorwoord

Met dit werkplan willen wij aangeven hoe het pedagogisch beleid in de praktijk wordt uitgevoerd bij het peuterarrangement in Nuland. Het is de concrete uitwerking van het pedagogisch beleid en geeft richting aan de keuzes die wij maken in het omgaan met kinderen, het vastleggen van afspraken en het vertalen van pedagogische doelen naar pedagogisch handelen.

Het vastleggen van een pedagogisch werkplan vinden wij belangrijk om de volgende redenen:

- Een eenduidige en continue pedagogische kwaliteit ontwikkelen
- Onze pedagogische kwaliteit bewaken en bespreekbaar maken en eventueel bijstellen
- Het geeft handvaten aan de werkzaamheden van de pedagogische medewerker
- Duidelijk maken aan ouders hoe we werken op de kinderopvang.

Het pedagogisch beleidsplan is uitgewerkt aan de hand van de vier opvoedingsdoelen voor gezin en kinderopvang van professor J.M.A. Riksen-Walraven. De opvoedingstheorie van Riksen-Walraven ligt ten grondslag aan de Wet kinderopvang en de beleidsregels kwaliteit kinderopvang

Het pedagogisch beleid en –werkplan is nooit af. Het blijft altijd in ontwikkeling en we zullen er steeds kritisch naar kijken en het eventueel aanpassen.

Het peuterarrangement is onderdeel van Joepie kinderopvang BV. Dit werkplan peuterarrangement is een bijlage van het pedagogisch beleid.

Opmerking: als wij spreken over “ouders” wordt ook de ‘ouder’ of ‘verzorgers’ bedoeld. Als we spreken of ‘hij’ wordt ook ‘zij’ bedoeld. Als we spreken over leidster wordt ook pedagogisch medewerkster bedoeld. Het kinderdagverblijf kan ook als Joepie aangeduid worden.

Inhoud

1. Pedagogisch doelen M. Rixsen-Walraven	4
1.1 Fysieke en emotionele ontwikkeling.....	4
1.2 Persoonlijke ontwikkeling.....	6
1.3 Sociale ontwikkeling	7
1.4 Overbrengen van normen en waarden.....	9
2. Mentor.....	10
3. Het wennen	10
4. Brengen, afscheid nemen en halen	11
5. Volgen en signaleren (KIJK).....	11
6. Groep Joepie peuterarrangement Vinkel	12
7. VVE.....	12
8. Verzorging.....	13
9. Straffen, corrigeren en belonen	14
10. Uitstapjes.....	14
11. Vieringen	14
12. Afscheid nemen.....	15
13. Achterwachtregeling/ alleen staan.	15

Bijlage 1: huisregels

1. Pedagogisch doelen M. Riksen-Walraven

Voor de opvoeding en opvang zijn een aantal basisdoelen belangrijk. Deze doelen zijn:

- Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid
- Het bevorderen van de persoonlijke competentie
- Het bevorderen van de sociale competentie
- Socialisatie door overdracht van waarden en normen

In dit hoofdstuk is uitgewerkt hoe wij in de praktijk vorm geven aan deze pedagogisch basisdoelen.

1.1 Fysieke en emotionele ontwikkeling

Emotionele veiligheid en de pedagogisch medewerkster

De pm-ers bieden de kinderen een veilige basis, een ontspannen “thuis” waar kinderen zichzelf kunnen zijn. Elke groep heeft twee vaste pedagogisch medewerkers en alle kinderen brengen de dag door in hun eigen, vertrouwde groep met hun eigen, vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers. De vaste pm-ers zijn beschikbaar voor de kinderen en leren het kind goed kennen. Zo kunnen ze in op de behoefte van de kinderen. Hierdoor ontstaat een gevoel van veiligheid en kunnen kinderen zichzelf zijn.

Één van de vaste pm-ers op de groep is de mentor van het kind. De mentor volgt het kind en heeft intensief contact met het kind en de ouders. Zo bouwen ze een hechte band op. Een pm-er kan zo goed inspelen op de behoeften van het kind en eventuele problemen vroeg signaleren.

We laten kinderen rustig wennen aan de nieuwe groep. In de week voordat het kindje geplaatst wordt, mag het enkele uren komen wennen, één van de ouders mag dan een poosje blijven. Zo kunnen ouders en kinderen vertrouwd worden met de nieuwe situatie.

In de leeftijd van 2 tot 4 jaar maken kinderen een belangrijke ontwikkelingen door. Van afhankelijke peuter worden het zelfstandige kleuters. Pedagogisch medewerkers passen hun verwachtingen aan, aan de leeftijd en persoonlijkheid van het kind. Ontwikkelen houdt in veranderen. Als we praten over verandering in gedrag, dan hebben we het over het doormaken van ontwikkelingsfasen.

Ruimte en veiligheid

Kinderen hebben één vaste stamgroep. De kinderen worden zo altijd opgevangen in dezelfde ruimte, dit zorgt voor herkenbaarheid en veiligheid. Bij de inrichting van onze ruimte is rekening gehouden met de veiligheid van de kinderen. Zowel de fysieke als emotionele veiligheid. Kinderen worden in een bekende, veilige en voor hen vertrouwde omgeving van Joepie kinderopvang uitgedaagd en geprikkeld om nieuwe positieve ervaringen op te doen. De groepen hebben een min of meer vaste inrichting (tafels/kasten/hoeken) en alle materialen zijn schoon en veilig. Op de groepen wordt jaarlijks de risico-inventaris ingevuld, om zo een zo veilig mogelijke omgeving te creëren.

Veiligheid en de groep

We streven naar vaste groepen met vaste pm-ers. We kunnen niet altijd voorkomen dat er wisselingen voorkomen omdat pm-ers ook wel eens een dagje vrij zijn.

Joepie is er voor kinderen met divers gedrag. Ook kinderen met een beperking, een specifieke vraag of zorgbehoefte, zijn in principe welkom bij Joepie. We moeten wel de indruk hebben dat we iets kunnen toevoegen aan de ontwikkeling van het betreffende kind. En uiteraard moeten ook de mogelijkheden en ruimte daartoe geschikt zijn en voor onze pm-ers hanteerbaar blijven. De plaatsing mag niet ten koste gaan van de ontwikkeling, veiligheid en welbevinden van het kind zelf, en ook niet van de groep waar het in verblijft. Vaak zal er in het begin een proefperiode worden afgesproken en worden de bevindingen van leidsters en ouders besproken. Dit vinden we erg belangrijk. Soms kan het kind na overleg met de ouders echter kiezen voor een andere vorm van opvang. Joepie staat in elk geval open, om met of zonder hulp van andere instanties, alle mogelijkheden te bekijken en uitproberen.

Op deze manier proberen we voor alle kinderen een plek te creëren waar ze zich geborgen en thuis voelen. Zoveel mogelijk komen we tegemoet en schenken we aandacht aan de eigenheden van elk kind. We vinden het belangrijk om zichtbaar te maken waar een kind juist goed of sterk in is.

Ook hierin vervullen onze pm-ers een belangrijke rol. De leidster heeft een voorbeeldfunctie en zal heel bewust gebruik maken van de kinderen: bv. Door kinderen samen te laten werken, te laten spelen en te laten delen, en op die manier vriendschap te bevorderen. Ook kan de leidster gesprekjes met hen en tussen de kinderen uitlokken c.q. op gang brengen.

De pm-ers schenken aandacht aan de emotionele leermomenten die bij Joepie natuurlijk ook voorkomen: verdriet, pijn, ruzie, plezier. Dit vraagt een grote betrokkenheid van onze pm-ers, ze zijn alert op alle mogelijkheden die zich voordoen in de contacten met en tussen kinderen. Soms kan een pm-er er voor kiezen om juist even afstand te nemen zodat een kindje zelf de kans krijgt om een oplossing te zoeken.

Structuur/activiteiten en veiligheid

We hanteren bij Joepie een dagindeling met vaste momenten zoals in kring, fruit eten, ter herkenbaarheid en veiligheid van de kinderen. Structuur en routines zijn belangrijk, maar kinderen krijgen de ruimte om zelf de wereld om zich heen te onderzoeken. Kinderen zijn individuele personen met persoonlijke wensen, behoeften en karaktereigenschappen. De pm-ers kijken en luisteren naar de behoeften van de kinderen en de kinderen mogen zelf keuzes maken. We leggen de kinderen niets op en ze moeten niets. We gaan waar nodig flexibel met de dagindeling om.

Tijdens de dag wisselen rustige en actieve momenten elkaar af, met activiteiten in kleine groepjes of in een grotere groep. Het activiteiten aanbod wordt aangepast aan de belevingswereld, ontwikkelingsniveau en de interesse van het kind. Hierdoor zijn kinderen ook betrokken. We nodigen de kinderen uit om mee te doen en hen bij de activiteit te betrekken (bv door het voor te doen).

Natuurlijk krijgen kinderen ook de gelegenheid om “vrij” te spelen. Al naar gelang hun interesse en ontwikkeling niveau kunnen ze kiezen uit verschillende materialen. De kinderen worden door een stimulerende rol van de pm-ers uitgedaagd om hun mogelijkheden te ontdekken en hun grenzen steeds een stukje te verleggen.

Spelmateriaal en veiligheid

Kinderen krijgen alle ruimte binnen de grenzen van veiligheid, om te experimenteren met verschillende materialen en met verschillende spelsituaties.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen al jong leren zorg te dragen voor de omgang met het spel materiaal, opruimen is dan ook een vast ritueel. Ook in de omgang met het spel materiaal en

het ontdekken van eigen 'kunnen en kennen' leveren de leidsters een belangrijke bijdrage. Ze proberen, vaak door in te voegen in het spel van de kinderen, het spel te verrijken door nieuwe elementen aan te dragen. Of door te structureren, al naar gelang het kind nodig heeft. Pm-ers proberen bewust vanuit een positieve insteek in te spelen op de aanwezige talenten en mogelijkheden van kinderen.

1.2 Persoonlijke ontwikkeling

De ontwikkeling van kinderen komt tot stand in wisselwerking met anderen, de omgeving van het kind. Kinderen leren in de eerste plaats van andere kinderen in de groep; de verschillen tussen de kinderen zijn de bouwstenen voor ieder van hen, ze vormen de dynamiek van het ontwikkelingsproces. In de tweede plaats leren ze van volwassenen; ouders, pedagogisch medewerkers en docenten. Tot slot spelen de ruimten en materialen een belangrijke rol in de ontwikkeling van de kinderen

Persoonlijke ontwikkeling en de pedagogisch medewerker

We vinden het belangrijk om kinderen de mogelijkheid te bieden, de wereld te ontdekken, verkennen en leren begrijpen. Alle kinderen krijgen de ruimte om zich op hun eigen wijze en in hun eigen tempo te kunnen ontwikkelen. De pm-ers observeren de kinderen dagelijks en benaderen de kinderen met een open, onderzoekende houding. Zo leren ze de kinderen kennen en ontdekken wat de behoeften en interesses van de kinderen om zo hierop in te spelen.

Dagelijks bieden de pm-ers cognitieve, creatieve en motorische stimulansen aan in de vorm van speelgoed, spel, activiteit of door hun eigen gedrag (gericht op de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind) maar bieden ze ook een omgeving waarin er duidelijke grenzen en regels zijn.

In het samenzijn met de kinderen en door het gevarieerde aanbod van spelmogelijkheden bij Joepie zijn er veel leermomenten waar de pm-er op aan kan sluiten. Door in te gaan op initiatieven van de kinderen, hen te ondersteunen, te belonen en te complimenteren levert de pm-er een positieve bijdrage aan de ontwikkeling en welbevinden van de kinderen. Bij Joepie krijgt een kind de kans om te verkennen, te oefenen en te ontdekken wat het kan, graag wil, of leuk vindt.

Ruimte en persoonlijke ontwikkeling

In de binnen- en buitenruimte proberen we een evenwicht te creëren tussen het bieden van veiligheid en uitdaging. De binnen- en buitenruimte bieden voldoende gevarieerde mogelijkheden. Er is een herkenbare indeling zodat er voor de kinderen een veilig gevoel gecreëerd wordt. Ook voor de indeling en de aankleding van de ruimte zowel binnen als buiten proberen we uitnodigend, uitdagend, en veilig te maken. Thema's zijn daarbij een vaste leidraad.

De groep en persoonlijke ontwikkeling

We dragen zorg voor het individuele kind in de groep. Alle kinderen proberen we de aandacht en ondersteuning te geven die het nodig heeft en past bij de leeftijd, karakter, niveau, en zelfstandigheid. De groep als sociale leeromgeving is heel belangrijk voor een kind (het individuele kind mag hieraan niet ondergeschikt worden). Kinderen in de groep leren van elkaar in allerlei opzichten. Door b.v. rekening te houden met elkaar, elkaar te accepteren, samen te spelen en ervaringen te delen waaronder emoties. Kinderen moeten soms op elkaar wachten, en leren omgaan met regels.

Joepie is ook een plek waar persoonlijke mogelijkheden van kinderen verder geoefend kunnen worden (sociale ontwikkeling). Het is een plek waar kinderen hun eerste sociale vaardigheden leren en wij willen hierbij bewust gebruik maken van de mogelijkheden van de groep.

Activiteiten en persoonlijke ontwikkeling

Binnen de groep worden vele activiteiten ondernomen om het kind te sturen en te ondersteunen in de verschillende aspecten van zijn ontwikkeling. Er worden verschillende activiteiten aangeboden om alle ontwikkelingsgebieden stimuleren.

We werken het programma Uk en Puk en daaraan gerelateerd bieden we elke dag spelenderwijs activiteiten aan. Naast thema gerelateerde bieden we dagelijks andere activiteiten aan die passen bij de belevingswereld van de kinderen. Een aantal voorbeelden zijn:

- We zingen veel liedjes en zetten regelmatig kinderen liedjes op zodat kinderen even kunnen dansen of bewegen. Tijdens een verjaardagviering mogen alle kinderen uit de muziekdoo een instrumentje pakken en daarop naar hartenlust blazen, trommelen of mee rammelen.
- Elke dag lezen we een boekje en met de kleintjes gaan de pm-ers zitten om samen met hen in de prentenboekjes te kijken en de plaatjes te benoemen. Alle kinderen van Joepie kinderopvang zijn lid van de bibliotheek. Joepie kinderopvang is deelnemer van Boekstart.
- Kinderen worden gestimuleerd in hun creatieve ontwikkeling. Creatief zijn is meer dan werken met verschillende materialen; kinderen geven vorm aan hun eigen belevingswereld. Kinderen mogen met allerlei materialen en met allerlei verschillende technieken uiting geven aan hoe zij de wereld om zich heen ervaren.
- Een kind wordt in de ontwikkeling van zijn fijne motoriek gestimuleerd door te tekenen, te verven, te plakken, te knippen en te kleien etc. Dit vormt bij ons een vast onderdeel van het programma. We hebben voor elke ontwikkelingsfase spel materiaal waar mee gespeeld kan worden, spelmaterialen welke de motoriek en het inzicht bevorderen.
- Een kind wordt in de ontwikkeling van zijn grove motoriek gestimuleerd door de mogelijkheid te kunnen kruipen, hollen, klauteren, glijden en klimmen.

Als de weersomstandigheden dit toelaten gaan wij iedere dag met de kinderen naar buiten. Op het speelveld kunnen de kinderen spelen in de zandbak of op de stoep met fietsjes of ander rijdend materiaal. Ook maken we regelmatig uitjes, bv. naar de kinderboerderij of de speeltuin.

Veel ruimte wordt gegeven aan de ontwikkeling van de eigen fantasie van de kinderen door voor te lezen en met hen mee te spelen. We passen de activiteiten aan de interesses en ontwikkeling van het kind. Het belangrijkste is dat er een uitdagende situatie voor het kind blijft bestaan, die aansluit op de behoefte van het kind. Vanuit de nieuwsgierigheid en de betrokkenheid van de baby of peuter kan er creatief geëxperimenteerd worden.

Spelmateriaal en persoonlijke ontwikkeling

Bij Joepie is heel veel gevarieerd spel materiaal voor handen dat goed aansluit bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau, interesse en nieuwsgierigheid van de kinderen. Ook het thema gerichte materiaal is hierop gericht. Kinderen leren d.m.v. spel om te gaan met plezier, spanning, frustratie en teleurstelling en vergroten gelijker tijd hun doorzettingsvermogen. Door structureel gebruik te maken van een kind-volgsysteem (KIJK) kunnen we snel individuele aandacht schenken aan 'zorgkinderen'. Met gerichte spelontwikkeling stimuleren we kinderen in kleine en/of grotere groepen. We werken met de VVE methode Uk en Puk, dit geeft ons extra mogelijkheden om meer doelgericht te werken. Kinderen raken op die manier ook spelenderwijs vertrouwd met de regels en afspraken.

1.3 Sociale ontwikkeling

Pedagogisch medewerker en sociale ontwikkeling

Op het peuterarrangement wordt de basis gelegd voor sociale vaardigheden die het kind later nodig heeft. Kinderen kijken naar elkaar, reageren op elkaar, leren naast elkaar en met elkaar te spelen. De relatie met leeftijdsgenootjes worden steeds waardevoller. We begeleiden het kind bij het aangaan van relaties met anderen en leren het kind om te gaan met conflicten en deze op te lossen, afhankelijk van de leeftijd en de situatie van de kinderen. In principe wordt er geprobeerd om kinderen zelf hun onderlinge conflicten te laten oplossen. Als kinderen erom vragen of als het niet lukt bieden de pm-ers hulp. Deze hulp is er op gericht, door actief naar de kinderen te luisteren en de gevoelens van de kinderen serieus te nemen en te benoemen, en samen tot een oplossing te komen. Kinderen worden bewust gemaakt van het eigen gedrag en de reactie van een ander hierop. Het gedrag en de gevoelens die bij de ander leven worden verwoord. Kinderen wordt geleerd om consequenties van het eigen gedrag beter te begrijpen en daar, voor zover mogelijk, al vooraf rekening mee te houden.

Joepie is een plek waar kinderen in een vroeg stadium een speel/leeromgeving wordt aangeboden waar zij positieve sociale ervaringen kunnen opdoen. In een veilige en overzichtelijke situatie kunnen de kindjes hun sociale vaardigheden oefenen. De pm-er vervult hierin verschillende rollen (bruggenbouwer, verzorger, gangmaker) maar zij zal in ieder geval overwicht en overzicht hebben. Een pm-er kan de sociale processen tussen kinderen ook hanteren en gebruiken en de kinderen daarin ondersteunen. Dat is niet altijd even simpel, ingrijpen of juist nog even aankijken! De sociale contacten moet een pm-er op waarde weten in te schatten, bv biedt vriendschap een positieve ervaring of werkt het juist beperkend? Binnen een groep vergt het een nauwe afstemming tussen de leidsters. Het is van belang dat ze op één lijn zitten in het omgaan met de kinderen. Dit is dan ook een steeds terugkerend onderwerp van gesprek.

Ruimte en sociale ontwikkeling

We proberen onze ruimte zo goed mogelijk te benutten. Er zijn hoekjes ingericht waar een paar kindjes kunnen spelen en plaatsen waar in grotere groepen gespeeld kan worden. Op de speelplaats kunnen kinderen volop motorisch actief zijn en bewegen. Natuurlijk houden de pm-ers steeds een oogje in het zeil en begeleiden de kinderen. We bespreken met kinderen onveilige situaties en gebeurtenissen en gaan in op onderlinge conflicten. Zo biedt de ruimte die we hebben genoeg kansen voor gezamenlijke en gevarieerde spelervaring.

De groep en sociale ontwikkeling

Binnen de groep is er voldoende mogelijkheid voor kinderen om sociale ervaringen op te doen. Er is een duidelijke verdeling tussen individuele momenten en groepsmomenten.

Gedurende het dagdeel zijn kinderen samen met andere kinderen, soms in een grote groep, soms in kleinere groepjes. Door met elkaar leuke dingen te doen, plezier te hebben, maar ook verdriet te delen en elkaar te troosten, door samen te eten, iets nieuws te ontdekken, samen te spelen, op je beurt te wachten en rekening houden met elkaar, ontstaat een gevoel van saamhorigheid. Binnen de groep kunnen vriendschappen ontstaan: deze kunnen gestimuleerd worden door daar positieve aandacht aan te geven (vriendjes mogen samen dingen doen).

Een peuter moet nog leren in groepsverband wat hij met speelgoed kan doen. Hij leert niet alleen door stimulering van de pedagogisch medewerker, maar ook omdat hij andere kinderen ziet spelen. Hij leert omgaan met 'de kleinste', 'de traagste', 'de drukste' van de groep. In het algemeen zie je dat de oudere kinderen vaak zeer zorgzaam zijn voor de jongeren. Zo komen oudere peuters hulp van de leiding halen als het de kleintjes bijv. nog niet lukt om de jas te pakken. De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen om mee te helpen.

Kinderen ontwikkelen ook vriendschappen met elkaar. Ze herkennen hun groepsgenootjes en bij

binnenkomst zijn de kinderen blij elkaar te zien. Er wordt door de grotere kinderen bewust gekozen naast wie men aan tafel zit of met wie men iets wil doen. Door de leidster wordt natuurlijk in de gaten gehouden dat er geen kinderen buiten de groep komen te staan. Door dit samen leven, samen spelen, dingen delen, elkaar helpen en van elkaar leren, leert het kind zijn sociale talenten kennen en ontwikkelen.

Activiteiten en sociale ontwikkeling

In de groepen bij Joepie is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Daarnaast worden activiteiten met de hele groep afgewisseld met activiteiten in kleine, wisselende groepen. De sociale inhoud van het spel wordt gestimuleerd door samen spelen, praten, luisteren, plezier hebben, delen, wachten op elkaar, rekening houden met elkaar.

Spelmateriaal en sociale ontwikkeling

Een gevarieerd aanbod aan spelmaterialen draagt bij aan het sociale leren en ervaren. Er is spel materiaal voor zowel individueel als gezamenlijk spel.

We zorgen dat er een aanbod is dat voor ieder individueel kind ook voldoende uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht is en rekening houdt met de spanningsboog en concentratie en ontwikkelingsfase van het kind.

1.4 Overbrengen van normen en waarden

Het beleid van de Joepie kinderopvang is erop gericht de in Nederland algemene geldende normen en waarden na te leven en over te brengen op de kinderen.

Wij vinden het overbrengen van normen en waarden van essentieel belang voor de persoonlijkheids- en gewetensvorming van het kind. Elk kind heeft er recht op om geaccepteerd en begrepen te worden.

Pedagogisch medewerkster vs kind en waarden en normen

De pedagogisch medewerkster heeft een voorbeeld functie in zijn of haar gedrag.

We leren de kinderen ook elkaar te helpen bijvoorbeeld aan tafel met knutselen. En rekening met elkaar te houden bij b.v. het buitenspelen, maar ook om hen te leren samen te spelen om zo ook over te brengen dat je dingen moet delen met elkaar. Wij stimuleren kinderen elkaar iets te leren, zoals het ene kind dat heel vaardig kan zijn met de fiets, maar het andere is weer met knutselen of iets anders erg goed.

Bij kinderen wordt er tijdens gesprekken actief geprobeerd te voorkomen dat er vooroordelen ontstaan ten opzichte van kinderen met een andere huidskleur of religieuze achtergrond.

Belangrijke waarden vinden wij dat kinderen elkaar en de omgeving met respect behandelen. Het kind moet leren rekening te houden met andere kinderen en volwassenen en moet tolerant zijn ten opzichte van de ander. Groepsopvang is bij uitstek geschikt om deze waarden over te brengen.

De pm-ers vervullen naast de ouders een belangrijke rol en zijn zich daar van bewust. Zo willen we de kinderen leren bv om op hun beurt te wachten, niet door elkaar heen te praten, elkaar aan te spreken met de voornaam en conflicten op een acceptabele manier op te lossen. En iedereen, groot en klein levert zijn bijdrage hieraan en is verantwoordelijk voor een fijn speel en leer/werk klimaat.

De omgangsregels zijn regelmatig onderwerp van gesprek in de teamvergaderingen. Want we vinden het als team belangrijk om op één lijn te zitten. We spreken af hoe we omgaan met bepaald gedrag, en wat we belangrijk vinden om kinderen te "leren".

Het bespreken van onderwerpen als regels en omgang met elkaar en het ter discussie stellen hiervan, vraagt ook van de leidsters wederzijds respect, een geven en nemen. Het met elkaar terugkijken naar wat goed maar ook minder goed verloopt, vraagt soms concessies bij het opstellen/aanscherpen van nieuwe regels en afspraken. Dat is niet altijd even gemakkelijk. Collegiale consultatie zorgt wel steeds voor een bewuste aanpak van de kinderen.

De ruimte en waarden en normen

We stimuleren positief en sociaal gedrag. De pm-ers geven hier zelf het goede voorbeeld in en zorgen ervoor dat de buitenruimte en het binnenruimte leefbaar en aangenaam zijn voor iedereen.

De groep en waarden en normen

De groep is bij uitstek geschikt om gangbare waarden en normen aan kinderen over te dragen. In de omgang met elkaar geeft het veel mogelijkheden om gezamenlijk ervaringen, maar ook emoties met elkaar te delen. Zowel positieve als negatieve ervaringen en conflicten kunnen benoemd worden. Spelenderwijs worden de kinderen, hoe jong ze ook zijn, zich bewust van hun eigen rol en verantwoordelijkheid. In de groep is er voldoende ruimte om te oefenen in verschillend sociaal gedrag en de consequenties hiervan.

Activiteiten en waarden en normen

Joepie wil graag uitdrukking geven aan de gangbare waarden en normen zoals deze in Nederland gehanteerd worden. Door in te spelen en te praten over alle dingen die kinderen in hun nabije omgeving meemaken brengen we heel bewust de gangbare waarden en normen heel dicht bij het kind.

Dit doen we ook door de wijze waarop we met elkaar omgaan en respect hebben voor ieders eigenheid en achtergrond, rekening houden met elkaar, samen delen en elkaar helpen. We sluiten ook aan bij gebeurtenissen in het "echte" leven (het gezin) zodat handelingen concreet zichtbaar worden en betekenis krijgen. Hoe jong de kinderen ook zijn.

Spelmateriaal en waarden en normen

het spelmateriaal bij Joepie geeft kinderen alle gelegenheid om in spelvorm vertrouwd te raken met waarden en normen. Het werken in hoeken (verkleed, keuken, winkel) en met verschillende alledaagse spullen, maakt kinderen wegwijs in het alledaagse leven. Zo kunnen ze in spelvorm verschillende rollen oefenen. Onze pm-ers sturen en stimuleren. We maken afspraken hoe we met z'n allen met het spelmateriaal omgaan.

2. Mentor

Elk kind heeft een eigen mentor. Deze mentor is tevens degene welke het kind observeert. En houdt o.a. contact met de ouders. De rol van de mentor staat uitgebreid beschreven in het pedagogisch beleidsplan.

3. Het wennen

Om een vertrouwensrelatie op te bouwen tussen ouders, kind en kinderdagverblijf is een wenperiode noodzakelijk. Het kind mag enkele uren komen wennen, één van de ouders mag dan een poosje blijven.

De wenperiode heeft tot doel de ouders en het kind vertrouwd te maken met de nieuwe situatie en voor het kinderdagverblijf om in te spelen op de behoeftes van ouders en vooral van het kind en een klimaat te scheppen waarin alle partijen zich thuis en zeker voelen.

Wennen kan vanaf het moment dat het contract is ingegaan en ondertekend.

4. Brengen, afscheid nemen en halen

Brengen

Het brengen van het kind is een belangrijk moment. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich welkom voelen! Door ieder kind en ouder te begroeten bij binnenkomst en ervoor te zorgen dat de groep rustig en gezellig is. We starten de dag in de kring.

Voor de rust van de overige kinderen in de groep is het belangrijk dat ouders bij het brengen niet langer blijven als nodig is voor een goede overdracht. Er wordt om 08.30 uur geopend in de ochtend. Zodat de groep op tijd kan beginnen met de activiteiten

Afscheid nemen

mee hebben. De pm-er zal met het kind bij het afscheid nemen bij de deur de ouder uitzwaaien, waarna afleiding met een spel of een praatje het kind over het verdriet heen helpt. Wij vinden het belangrijk, dat een ouder altijd duidelijk afscheid neemt van het kind, ook al gaat het kind daardoor huilen. Het kind gaat dan niet zoeken. Zo blijft hij vertrouwen houden in zijn ouders en de pedagogisch medewerker. De ouder kan dit proces bespoedigen door het afscheid nemen niet onnodig te rekken.

Halen

We sluiten rustig af met een verhaaltje, zingen een liedje en doen de jassen aan. De kinderen weten dan dat het weer tijd is om te gaan. Het kind kan, zeker in de wenperiode, op het moment dat het zijn ouder weer ziet erg gaan huilen. Dit wil zeggen, dat het de hele dag zijn best heeft gedaan om zich aan te passen, maar opgelucht is de vertrouwde persoon weer te zien. De ouders doen er dan goed aan om in zo'n geval even aandacht te geven aan hun kind en na de overdracht informatie met de pedagogisch medewerker hun vertrek te bespoedigen.

Wij vinden het contact met ouders erg belangrijk. Bij het brengen horen we graag of er bijzonderheden zijn met het kind en tijdens het halen voeren we als er als er bijzonderheden zijn een kort gesprekje met de ouders. Mochten er vragen zijn dan mogen deze ook gesteld worden tijdens de breng- en haalmomenten.

5. Volgen en signaleren (KIJK)

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen observeren de pm-ers dagelijks. Daarnaast observeren we drie keer op een systematische en methodische wijze. Doordat de pm-ers veel observeren kunnen ze met activiteiten aansluiten bij de ontwikkeling en belevingswereld van de kinderen. Joepie werkt met het volgsysteem KIJK.

Er is door de basisschool en de kinderopvang gekozen voor een uniforme volglijst, KIJK, en een zelfde manier van overdragen. Om de doorgaande lijn naar het basisonderwijs te bevorderen en de overgang naar de basisschool te versoepelen, werken we met een warme overdracht naar de basisschool. Het welbevinden wordt doorgesproken met de onderbouw coördinator en het KIJK rapport wordt overgedragen. Voordat het rapport naar school gaat, krijgt u het uiteraard eerst zelf.

Het afstemmen van de programma's en de overdrachten zorgt voor een **doorgaande ontwikkelingslijn**. Op deze manier proberen wij de overstap naar de basisschool zo makkelijk mogelijk te maken voor het kind. Het peuterarrangement in hetzelfde gebouw zit als de school. Het kind blijft na de overstap in hetzelfde gebouw. Het kind voelt zich veilig en staat eerder open voor nieuwe indrukken.

Binnen Joepie zien we duidelijk het belang van verdere vormgeving aan een doorlopend volgsysteem en een sluitende aanpak 0 - 6 jaar. We zijn partner van Primair op lokaal Onderwijs terrein. We zoeken nauwe samenwerking, overleg en afstemming van aanpak en werkwijze met partners als het basisonderwijs, het consultatiebureau, logopediste en kinderfysiotherapeut en andere organisaties om tot een sluitende aanpak 0 tot 13 jaar te komen. De zorg coördinator neemt deel aan het ondersteuningsoverleg in samenwerking met de basisschool en de GGD.

6. Groep Joepie peuterarrangement Vinkel

De groep in Vinkel heeft zijn domein in de Mariaschool. De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen vanaf 24 maanden tot schoolgaande leeftijd. Bij een laag geboortecijfer in de gemeente Vinkel. Bestaat de groep uit maximaal 8 kinderen en 1 pm-er. Er worden extra activiteiten aangeboden m.b.t. taal, sensomotoriek en rekenen, en spelontwikkeling. Er wordt wel onderscheid gemaakt tussen kinderen ouder dan 3 jaar en de jongere kinderen binnen de groep. Elk kind krijgt spelmaterialen en spelactiviteiten aangeboden die bij zijn of haar ontwikkeling passen

Het peuterarrangement kan alleen afgenomen worden op vaste dagen en tijden, tijdens schoolweken (40 weken per jaar) op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 8.30 tot 12.00 uur.

7. VVE

Joepie kinderopvang werkt met een VVE methode, dat wil zeggen dat wij volgens een wettelijk goedgekeurd programma werken aan de Voor en Vroegschoolse Educatie voor alle kinderen. Dit is een totaalprogramma dat de brede ontwikkeling van het kind stimuleert en aansluit bij de belevingswereld van het kind. We werken met het VVE programma Uk en Puk.

Doordat er gewerkt wordt met een VVE-programma, waar de basisschool mee verder gaat, ontstaat er een doorgaande lijn. Het kind wordt zo goed mogelijk voorbereid op het basisonderwijs, met in achtneming van het eigen ontwikkelingsproces, eigen tempo en eigen mogelijkheden. Wij werken samen met de basisscholen in Nuland en Vinkel.

Alle pedagogisch medewerkers op de peuterarrangement groepen zijn gecertificeerd als leidster voor het VVE Uk en Puk programma. Op deze manier krijgen alle kinderen hetzelfde aangeboden en wordt het voor kinderen, die zowel naar het peuterarrangement als naar kinderopvang gaan, makkelijker zich thuis te voelen en zijn thema's herkenbaarder.

Het is ook mogelijk om kinderen die anderstalig worden opgevoed of kinderen die mogelijke (taal)achterstanden dreigen te krijgen, deel te laten nemen aan een intensief **VVE-programma**. Deze kinderen komen minimaal 10 uur per week naar het peuterarrangement en krijgen een intensief taalaanbod. De ouders worden hierbij betrokken om een zo optimaal mogelijk resultaat te krijgen. Zij krijgen inzicht in de manier van werken op de kinderopvang en van hen wordt verwacht dat zij ook thuis extra aandacht aan de taalontwikkeling van hun kind besteden. Hierin worden zij ondersteunt door de leidster.

Het doel van dit alles is een kind met een geïndiceerd risico op, in ieder geval, achterstanden in de Nederlandse taal, zoveel aan te bieden, dat ze "gewoon" mee kunnen als ze in de basisschool naar groep 3 gaan.

Via een indicatietraject, samen met de GGD en Compas 0-13, wordt gekeken of het kind hiervoor in aanmerking komt.

8. Verzorging

Fruit eten

Het fruit eten is voor ons een sociaal gebeuren, waarbij iedereen zoveel mogelijk aanwezig is. Het fruit eten vormt tevens een rustpunt.

Regels tijdens het eten

- Schone handen voor de kinderen gaan eten
- De kinderen blijven aan tafel of in de kring zitten.
- Bij de oudere kinderen leren wij hen hun bekertje leeg te drinken.
- De kinderen wachten op elkaar tot iedereen klaar is.

Evengoed waken wij ervoor dat de kinderen niet te lang aan tafel of in de kring zitten.

De groep hoeft niet te wachten op de kinderen die treuzelen met eten en drinken.

Hygiëne

- Schoonmaken: De groepsruimten worden dagelijks schoongemaakt door de pm-er en één keer per week door een schoonmaakbedrijf.

Dagindeling

Door het aanbieden van structuur, bieden wij de kinderen zekerheid en een begrip van de tijd.

Dit is ook de reden dat wij voor een duidelijk dagritme kiezen. Kinderen weten dan ook dat na alle activiteiten de ouder/verzorger hen weer komt ophalen. De dagindeling ziet in hoofdlijnen als volgt uit:

Tijdstip	Activiteit
± 8.30-08.45	De kinderen worden opgevangen in de kring. De namen worden genoemd, zingen een liedje en vertellen een verhaaltje.
± 08.45-09.30	De kinderen mogen vrij spelen, bij slecht weer gaan we naar de gymzaal en we gaan naar de bibliotheek.
± 10.00-10.30	De kinderen worden verschoond. We gaan aan tafel of in de kring voor fruit en drinken (water). We zingen liedjes, vertellen een verhaaltje, lezen boekjes. De kinderen worden verschoond en gaan naar de wc.
± 10.30-11.30	We gaan binnen of buiten spelen met de kinderen. Afhankelijk van de weersomstandigheden. De kinderen die weer binnen komen gaan naar de wc/verschoond.
±11.30-12.00	Knutselwerkjes worden afgemaakt, er wordt nog een thema gerichte activiteit aangeboden en de ochtend wordt afgesloten.

9. Straffen, corrigeren en belonen

Wij zijn voorstander van een positieve benadering door zoveel mogelijk het goede gedrag van de kinderen te stimuleren, door hen te prijzen bij positief gedrag en hen geen extra aandacht te geven als zij negatief gedrag vertonen. Belonen en straffen volgt direct op het vertoonde gedrag. Op deze wijze wordt het gedrag van (bijna) alle kinderen vanzelf gecorrigeerd.

Belonen is dankbaarder dan straffen:

- Een beloning moet in de juiste verhouding staan tot het gedrag.
- Een aai, een knuffel of een vriendelijke opmerking moet gemeend zijn en er moet tijd voor gemaakt worden om hier aandacht aan te besteden.

Straffen is niet leuk voor beide partijen. Straf heeft een negatieve emotie tot gevolg en vestigt extra de aandacht op het ongewenste gedrag. Wij passen bij straffen de volgende principes toe:

- Wij straffen alleen in uiterste noodzaak, een kind wordt eerst twee maal gewaarschuwd dat op een bepaald gedrag straf volgt, stopt het ongewenste gedrag hierna niet dan wordt het kind even apart gezet in de groepsruimte op een stoeltje.
- Wij maken het kind duidelijk, dat zijn gedrag gestraft wordt en niet zijn persoon.
- Er wordt ook aan het kind verteld waarom het apart gezet is.
- Straf heeft een duidelijk begin en eind. Luistert een kind na de straf wel, dan geven we gelijk een complimentje of een aanmoediging.

In al deze gevallen is de communicatie en overdracht met de ouders van groot belang. Zij worden bij de dagelijkse overdracht geïnformeerd over het welbevinden en het dagverloop van hun kind. Indien een kind vaak negatief of afwijkend gedrag vertoont wordt er extra tijd vrijgemaakt om hier met de ouder over te praten. Ouders kunnen ook altijd zelf een gesprek aanvragen als zij extra overleg of informatie over hun kind willen.

10. Uitstapjes

Soms gaan we met de kinderen naar de kinderboerderij of het bos. Dan gaan alle kinderen mee en beide pedagogisch medewerkers. Er wordt niet afgeweken van de BKR.

11. Vieringen

Verjaardag

Er wordt een feestmuts gemaakt en een kaartje opgehangen. Samen met de ouders wordt er een afspraak gemaakt om de verjaardag te vieren. Er wordt gezongen met muziekinstrumentjes, de muts wordt opgezet en er wordt iets lekkers gegeten. Met de ouders wordt over de traktatie overlegd. Als zij willen mogen zij bij dit gezellige half uurtje even blijven. Ons kinderdagverblijf is er in principe niet op tegen zoetigheid uit te delen, mits het beperkt blijft. Géén snoep! Nog meer voorbeelden zijn: fruit, Danoontje ,doosje rozijntjes of zakje minikoekjes. Een verjaardag krijgt zo iets heel apart, want verder geven wij alleen bij uitzondering zoetigheid (sinterklaas, pasen etc.).

Carnaval

In de dagen voor carnaval mogen de kinderen verkleed komen, er zijn ook voldoende verkleedkleden in de groep aanwezig. Ook de pedagogisch medewerkers zijn verkleed. We maken carnavalsmuziek, dansen en knutselen in dat thema. De carnavalsknutsels worden in de ruimte opgehangen.

Op vrijdag is er altijd een kinderoptocht, die start bij school en we kijken daar buiten met z'n allen naar.

Sinterklaas

Het Sinterklaasfeest is een Nederlandse traditie die wij natuurlijk niet overslaan. Evengoed zijn wij ons ervan bewust dat een Zwarte Piet of Sinterklaas voor hele kleine kinderen soms bedreigend kan zijn. Daarom spelen wij verkleedspelletjes met Sint- en Pietenpakjes. De kinderen mogen zich om de beurt verkleeden en met de pakjes spelen. We zingen vanaf het moment dat de officiële intocht is Sinterklaasliedjes, lezen verhaaltjes over dit thema voor en versieren de ruimte met Sint- en Pieten werkjes.

Er is voor elk kind een cadeautje en wat lekkers. De Pieten stellen zich terughoudend op, zodat ook de kinderen die een beetje bang zijn het leuk blijven vinden.

Kerstfeest

De kinderen vieren gezamenlijk kerst met de kinderen die er die dag zijn. Er worden kerstliedjes gezongen en kerstmuziek gedraaid. Vanaf half december is er een kerstthema, er wordt voorgelezen en geknutseld in kerstkader.

De ruimtes worden versierd en er worden kerst-verkleedkleden in de verkleeddoos gedaan.

Paasfeest

Er worden in deze periode Paasknutsels gemaakt en ieder kind mag samen met de pedagogisch medewerker een paasmandje maken. Er worden paaseieren gezocht.

12. Afscheid nemen

Als een kind het kinderdagverblijf verlaat, wordt er een boekje gemaakt als afscheidscadeautje en een gips voetafdruk van het kind. Daarnaast krijgen de ouders het KIJK rapport. Dit rapport gaat ook naar de basisschool van het kind, mits de ouders daar toestemming voor hebben gegeven.

Het kind krijgt een feestmuts op, we zingen liedjes en maken het gezellig. Vaak deelt het kind nog iets lekkers uit, dan is het duidelijk dat deze periode is afgesloten, en hij "groot" is geworden.

13. Achterwachtregeling/ alleen staan.

Wanneer er één pedagogisch medewerker op de vestiging wordt ingezet, wordt deze ondersteund door ten minste één volwassene op de vestiging aanwezig en door een volwassene die snel ter plaatse kan zijn. In praktijk zijn er altijd 2 pm-ers aanwezig.

Dit in geval van calamiteiten.

Mirjam van Grinsven: 06-51934871

In noodgevallen kun je ook altijd bellen naar:

Elly 06-2230075